

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Jn festo s[an]cte Trinitat[is]. Questio. xlv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

De questiōibus super euāge.

Veritur vtz spūssan/
cr^o debuerit visibiliter mitti: Ad
q^o serūs Tho. j. q. xliij. art. vij.
sic rñdet. Spūssctō pueniebat visibiliter
mitti: qz de oib; puidet fm p^oritū eorum
modū: q̄ ad hoies ē vt p visibilia ad iui
sibilia ducant. Igit sicur de^o z possessōes
eterne diuiaz psonaz: ita z eaz inuisibi/
les missiōes fuerūt p aliq̄ sensibilia signa
demōstrāda. Nec tñ rōne huius missiōis
spūssctūs dici pōt minor pte: sicut dicit fili^o.
qz creaturā inuisibile in q̄ appuit spūssan/
ctus: puta colūba: sp̄e nō assumpsit i vni/
tate psonae: sicut fili^o hūanitate: vt d^o eo di/
cant q̄ dicunt de illa creatura: puta colū/
ba. Sed 3. Primo. Nā si mitteret visi/
biliter spūssctūs: esset h̄ fm nobilissimam
creaturā. i. fm rōnale: sic z fili^o fm eā mis/
sus est. So. Missio fili^o debuit eē fm rō/
nale creaturā cui^o ē agere z cui cōpetit san
ctificari: qz filiū oportuit declarari vt san/
ctificatiōis auctōrē. Sanctificatiōis autē idē
cū esse potuit ois alia creatura: nec oport/
uit eā q̄ ad indicandū rñ formabatur assu/
mpta spūssctō in vnitatē psonae. qz nō assu/
mebat ad agendū aliqd: sed ad indicandū
rñ. S^odo. Nā missio visibilis attēdit fm
aliquā creaturā visibile assumptā: sic mis/
sio fili^o fm carnē. Sed spūssctūs nullā cre/
aturā assumpsit: z p̄ter non pōt dici q̄ in
aliq̄ tali sit nisi forte vt in signo: sic etiā in
sacramētis z figuris legalib;. Igit vt nō
mittit visibiliter: vt fm oia hec missio visibi/
lis attēdit. So. Missio visibilis spūsscti
nō attēdit fm visionē imaginariā: q̄ ē vi/
sio spherica. qz fm Aug. ij. de tri. ista vi/
sio ē in spū p spūales imagies corporū. co/
lūbā autē illa z ignē oculū videat q̄cūq; vi/
derunt. Nec itez ad has spēs columbe z
ignis se habuit spūssctūs: vt fili^o ad petrā
q̄ erat ch̄s: qz illa tā erat: z actōis mo/
dū nūcupata ē noie ch̄s. Colūba autē et
ignis ille ad h̄ rñ significandū repete extē/
terit. Sed vident hec filia flāme q̄ moy/
si appuit in rubo: z colūne quā in deserto po/
pulus seq̄batur: et fulgorib; ac tonitruis q̄ sic
bāt cū lex daret in mōte. qz ad hoc rex il/
luz corporal extitit spēs vt aliqd significā/
ret. Nō attēdit etiā fm signa sacramentalia:

q̄ sunt q̄dā res persistētes ad aliqd signifi/
candū assumptē. Dicit em visibiliter missus
spūssctūs in q̄ntū appuit in q̄busdā creatu/
ris vt in signis ad h̄ specialit̄ factis. Hec
oia ille. Sed nota fm sc̄m Tho. qz filius
visibiliter mittit solū in natura assumpta. sp̄s
rituall̄ autē mittit in mltiplici specie: qz
ille sp̄m sensibile in q̄ appuit. i. hūanitatē
nunq̄ deposuit: sed spūssctūs nullā illaz
sp̄ez assumpit. ideo post vna appuit i alia:
vt dicit Tho. Queri etiā pōt circa hoc
euāgelium z duo seq̄ntia imediate: vtz mis/
sio visibilis fieri debuerit ad p̄ces veteris
testamētī. Et vtz spēs in q̄ sit visibilis
missio fiant misterio angeloz: Et vtrum
missio inuisibilis fili^o z spūsscti distiguan/
tur: Et vtz missio inuisibilis fuerit post in/
carnationē plenior q̄ an: Et vtrū fiat fm
omne augmentū gr̄e: De q̄ oib; vide. j
di. xv. vel. j. q. xliij.

In festo sancte Trinitatis Questio. xlv.

Veritur sup illo verbo:

Spūs vbi vult spirat: Et rñm
spūssctūs vel de^o sit nūc liber li/
bertate z radictiōis ad p̄destinandū me
vel nō p̄destinandū: ita qz possit me etiam
mō p̄destinare z non p̄destinare: Rñdeo.
Serūs Tho. in. j. di. xxxix. q. j. ar. j. in cor
pore: vbi tenet qz de^o pōt non scire qd scire:
sic dicit. Hec ē rō volūtatis vt libere actū suū
um p̄ducatur. Ad em sit volūtate nō sit nec
cessitate: vt dicit serūs Aug^o. Unde p̄t velle
z nō velle. Sed h̄ intelligendū est cum
est act^o in egrediendo a volūtate: qz post
q̄ rñm nō subiacet facultati ei^o. Nō ei
pōt nō voluisse qd voluit. Similr n̄ sub/
iacet facultati ei^o vt vtrūq; simul p̄ducatur.
Nō em pōt simul velle z nō velle. Et hoc
nō rñm intelligendū est de actu ipsi^o volūta/
tis imediate: sed de oib; actib; ipar; a vo/
luntate: sicut cogitare: loq; z h̄mōi. Cum
igit act^o diuine volūtatis sp̄ sit in actu: z n̄
p̄rāsens in futurū: sp̄ est q̄si in egrediendo
a volūtate. Et ideo manet libertas diuine
volūtatis respectu ipsi^o. Vñ pōt velle z nō
pōt velle z nō velle hoc: nō tñ p̄t eē vt sit

velit z nō velit: vel vt nūc velit z postmo
 dū nō velit: qz mutabil' esse nō pōt. Hec il
 la Scot' aut in xl. dist. p'm: qñ simpliās
 p'dicta p'ba scti Tho. dr. Si p' impossibili
 le ite' gerem' deū ad huc nō determinasse
 volūtate suā ad alterā p'te: sed qñ delibe
 raret vtz vellet istū p'destinare: aut non:
 bñ posset intellect' n' capere q' p'tingēter
 spm p'destinet v' nō p'destinet: sic paret
 in actu volūtatis n're: Sz qz sp' recurrim'
 ad actū volūtatis diuine: qñ p'reterit: idō qñ
 nō p'cipim' libertate in voluntate illa ad
 actū: qñ iā sit post' absolute a voluntate
 Sed ista imaginario falsa ē. Illō em' nūc
 eternitatis in q' est iste act' sp' p'ns ē. et ita
 intelligēdū est de volūtate diuina siue voli
 tione ei': vt ē hui' obiecti. sic si p' possibi
 le nūc inciper' de' h'c velle in isto nunc: et
 ita libere pōt de' in nūc eternitatis velle qd'
 vult: sicut si ad nihil esset sua volūtas de/
 terminata. Hec ille valde bñ. Sz vt me/
 lius intelligant dicta cop' tria faciā. Pri
 mo em' ponā qdā fundamēta. et scdo qdā
 notabilia. et tertio qdā cōclusiones. Quā/
 tū ad p'mū: fundamētū p'mū est q' de' ad
 extra. i. in creatura nihil vult necessario:
 fm fidē catholicā z verā p'ham. Quicqd'
 em' volens vult necessario: est vltim' finis
 ei' vel ad vltimū finē ei' necessariū sine q'
 nō: vt patz in nob' p' exp'ientia: q' nihil nec
 cessario volum' nisi sit b'itudo: aut aliqd'
 app'ētum vt necessariū ad illā. Sed nul
 la creatura est vltim' finis dei: qz esset co
 nobilitas: neq' ē nec'aria sine q' non ad vlti
 mū finē ei': q' s. est sua bonitas. qz alio qn
 de' nō posset sine illa eē b'us z p'fectus: et
 p'pter p'fectio dei deperderet a creatura.
 Secūdū est q' eternitas lz in valore equa/
 leat i' finito t'p'i p'terito z futuro: tñ forma/
 liter ē aliqd' idiuissibile n' h'ns p'us v' poste
 ri': sed totū sit' ex'ns. qz sic a Boetio disti
 nit: Eternitas est intermiabil' vite tota sit'
 z p'fecta possessio. Et h' sequit' q' ipsa qn/
 tū est de se ad oia cōpat' vt p'ns. qz i se ex'q'
 est tota sit': est solū p'ns nō h'ns p'te p'teritā
 v' futurā vt t'ps. Et q' v'leri' sequit' q' su
 tura nō sunt futura respectu eternitatis. sed
 respectu eoz q' sunt in t'pe. Tū qz nō sunt
 futura nisi respectu p'teritoz z p'ntiū q' sta
 tū sunt p'terita. Tū etiā qz q' sūt in t'pe

vt futura: extra t'ps vt eternitas: nō p'ns
 cōpari fm p'ri' z posteri': sed solū fm p'ns
 in q' aliqd' mō p'ueniūt. Hui' aut' ex'plum
 scūs Tho. ponit in j. 3 gen. dices eterni/
 tate ita cōpari ad ea q' sunt in t'pe: sic cōp'
 circuli cōpat' ad p'ntia signata in circūferē
 tia: ad q' oia cōpat' vt p'ns vel coexistens:
 lz illa ad inuicē cōparent' fm p'ri' z poste
 rius in situ. Sed tñ adde tu q' in h'c d'it
 silitudo: qz cū oia p'ntia illa sint sit' i actu
 sit' z semel cōp' ad oia illa cōpat' vt coexi
 stēs. sed qz ea q' t'p'is decursu p'ducunt nō
 sunt sit' sed successiue fiūt: ideo eternitas ad
 oia cōpat' qdē vt p'ns qñ ipsa sunt: sed non
 cōpat' vt p'ns ad oia sit': sed successiue. Si
 tñ p' impossibile ipsa z oēs t'p'is p'tes sit' eēt
 ipsa oib' illis cōparet' vt p'ns: qz vt dictū
 est in ea nō est nisi p'ns. et qntū est de se p'
 sens est etiā futurū: qd' id nō est p'ns: q' il
 la nō sunt. Tertiu' est q' de' fm suū esse et
 nitate: lz su' effect' sequat' nouiter ab ei'
 na ei' volūtate. Nā si esse dī vel ei' opatio
 mēsuraret t'pe: haberet p'ius z posteri':
 et p'sequēter de' mutaret'. Si aut' mēsurat'
 ref' euo sicut esse celi z angeli: nō eēt qdēz
 p'ius z posteri' in illo vel in illa opatioe.
 q' sicut eternitas: ita et eūū est totū siml'.
 sed tñ illi esse vel opationi posset p'ius et
 posteri' p' iungi: sicut ipsi esse celi p' iungi
 p'ri' z posteri' fm motū locale. esse p'o an
 geli fm successione affectionū z intellectio
 nū. Quartū est q' diuina puidētia nō ex
 cludit causas secundas cōtingētes vt exp'
 mur: imo causas includit: vt p'bat sanctus
 Tho. j. q. xxij. ar. vij. Quāntū ad secūdū
 notandū est Primo: q' qñ in subiecto ali
 cui' p'positiois est termin' p'tract': q. i. si
 gnicat' subam z q'itate in herētē: vt lz al
 bū qd' sciat aliqd' modo t're albā z ipaz albe
 dū: potest intelligi q' p'dicatu' dicit' p'po
 sitiois dupl'r attribuat' subiecto. i. gratia
 substantie p'fesse: z gra substantie z accidentis
 siml'. Tertia qd' distinguit' tal' p'positio: di
 cendo q' potest esse diuisa z cōposita. Et p'
 pli gra: dicendo. album potest esse nigrū:
 si posse esse nigrū attribuat' subiecto gra
 substantie: est p'positio diuisa z vera: quia
 substantia que est alba: potest esse nigrā:
 sed si attribuat' etiam gratia accidentis

De questionibus super euange.

Id est albedinis: est composita et falsa. quia huic toto quod est suba et albedo non potest quere in gredo. Notandum est scdo quod ut patet. v. Metaph. dupliciter dicitur possibile. scilicet secundum se et in ordine ad aliquam potentiam: siue sub alijs subiectis logice et naturaliter. Possibile secundum se. i. logice: est illud quod in terminis non habet repugnancia: ut Socrates cecus. Videtur et sic impossibile dicitur quod ex terminis repugnat: ut homo est sine ratione. Possibile naturaliter est quod alicui est possibile per aliquam potentiam: et impossibile quod secundum aliquam potentiam non est et possibile: sicut haberi oculum possibile est videre: cecus autem est impossibile: sed non sit repugnancia terminorum. quia cecus non habet potentiam ut videat. Quicquid autem est possibile naturaliter: est etiam possibile logice. et quicquid est possibile logice: est etiam possibile naturaliter vel fuit. Sed id dico: quod deus habet naturalem potentiam respectu omnis possibilis logice: cum illud non includat contradictionem: sed tamen illud possibile aliquo modo ratione possibile transit in necessarium. et sequens desinit esse obiectum diuine potentie: quia plus se extendit: ubi illud: sicut Adā non fuisse aliquo modo facere potest: sed non modo. Notandum est tertio quod ut sequitur ex scdo notabili: aliud est solitare posse velle aliquid. aliud possibile est quod Socrates velit aliquid. quia in primo impossibile est possibile naturale: in scdo vero logice. Cum igitur Socrates in instanti a. vult aliquid: puta b. in eodem instanti possibile est logice Socratem non velle b. sed vult Socrates posse non velle b. siue vult sit possibile naturale: est dubium. Quibusdam autem videtur quod sic: quod si verum esset: multo magis esset vere zelones ponere. Sed ego credo quod tunc. i. in instanti a. Socratem non velle b. sit possibile logice et non naturale. quia tamen nec potentia Socratis nec dei se potest ad illud extendere: quia cum dei potentia facere non possit ut in instanti in quo est volitio b. ipsa non sit: quia simul esset et non esset. non potest etiam facere quod in eodem sit volitio aut non volitio: qui simul essent contradictoria vel contraria: et sequitur etiam contradictoria. Hoc etiam videtur sentire Scotus. xxxviii. pmi. s. quod illud possibile sit logice: non autem naturale. Et sic dicitur quod scriptus Theo in subiectis s. allegatis dicitur quod voluntas libere producit actum suum quando ipse actus est ingrediendo. i. in instanti

in quo ingreditur. Dico quod ista glossa non est bona: sed intelligitur in egrediendo. i. quando immittitur ut egrediat: ita quod adhuc nec transiit in presentem. nec incipit transire: sed incipit esse presentem. quia scilicet tunc non est: et fere statim erit. Hoc autem patet esse de mente eius ex duobus. Primo ex subiectis supra allegatis: cum dicitur. Cum igitur actus diuine voluntatis semper sit in actu: et non pertransiens in futurum: semper est quando ingrediendo a voluntate. Ubi nota in futurum. i. respectu futurorum: non autem presentium vel presentium. Sed quod posset aliquid dicere quod liber est incorrectus: et per futurum debet habere libere in presentem: quod omnes libri quos videmus habent in futurum: nisi sint abrazi et rescripti. Ideo dico quod huius patet scdo: quia ipse in. xlii. dist. pmi. q. i. art. iij. in corpore sic dicit. Potentia actiua est respectu alicuius operandi. Ubi quoniam aliquid est iam determinatum ut sit presentem in actu vel in presentem transiit: voluntas libere rationem amittit. Et ideo dicitur quod deus illud facere non potest. Hec ille. Si autem aliquid factum presentem amittit rationem possibilem: et se quoniam induit rationem necessarium: oportet oppositum esse iduere rationem impossibilem naturaliter et non logice. Notandum est quarto quod ex dictis sequitur hanc esse differentiam inter Socratem in a. instanti volente b. et deum simul volente b. in instanti c. puta in nunc eternitatis: quia Socratem non velle b. in a. est possibile solum logice: non autem naturaliter. sed deum in c. non velle b. est possibile utroque modo. quia deus in creatura nihil vult nisi libere contradictione: si illud sit futurum. Ubi in eo instanti in quo vult potest non velle: alioquin cum nihil velit nisi in vno instanti. i. c. si in illo non posset non velle quod vult non esset liber in volendo ad extra: propter premissa. Proxima autem huius differentie causa iam si deo placuerit assignabo in breui. Quantum ad quartum prima conclusio est hec: Deus ab eterno libere predestinavit vel melius predestinat omnes electos libertate contradictionis: ita quod poterat non predestinare. Si enim non predestinabat libere sed necessario: etiam necessario volebat salutem electorum. quia in predestinatione includitur voluntas de salute predestinati. Sed illam salutem non volebat necario: quia creatura nihil vult necario. Secunda conclusio. Deus nunc ita libere predestinat eos quod adhuc non sunt saluari: et

cut ab eterno libere p̄destinabat eos q̄ iā
sūt saluari. Nā si nō eēt sic: iō eēt. v̄l q̄ d̄s
p̄dicit suā lib̄tate: v̄l q̄ sal? futura aliq̄rū
p̄didit suā possibilitatē z adq̄siuit necessi-
tate v̄l impossibilitatē. Nō p̄mū. Tū q̄a
act? volūtate dei nōdū ē murat? v̄l trās-
uerit i p̄teritū: s̄z adhuc ē in illo nūc in q̄ ē
elicit? z p̄seq̄nt nūc elicit sicut z ab etno.
z p̄seq̄nt nūc v̄l tūc ē lib̄. Tū q̄ p̄ illo istā
ti in q̄ d̄e? aliq̄d vult: p̄t nō velle illud si
sit futurū: v̄l p̄batū est. Necq̄ scdm̄: q̄ fu-
tura p̄ causas p̄tingētes cuiusmōi ē sal? q̄
est p̄ volūtate q̄dū sūt futura sūt factibi-
lia: z p̄seq̄nter possibilis. Tertio. Necessē
est hōiem p̄destinatū p̄tingentē. i. p̄ libe-
rā arbitriū saluari: z p̄scitū p̄tingentē da-
mnari. Nā om̄is volūtās nō impediibilis
v̄l diuina: p̄ducit effectū eo mō quo vult
eū p̄dici. i. libere v̄l p̄tingentē: z p̄sequent
p̄destinati saluant eo mō q̄ deus vult. i. li-
bere zē. Sed p̄tra p̄mā p̄clusionē. Nā ab
eterno aut d̄e? p̄destinabat aut nō. Si p̄
mū: igit nō poterat nō p̄destinare. z si se-
cū: nō poterat p̄destinare: quia v̄trobicq̄ se-
quit? mutaret. Sol. P̄destinabat P̄e-
trū z poterat illū nō p̄destinare absolute:
licet nō supposito q̄ p̄destinari. Et si pona-
tur q̄ nō p̄destinaret Petrū: non sequit? q̄
mutet? sed q̄ nūc illū p̄destinasset. Al-
tra em̄ pars p̄radictiōis posita in talibus
deponit aliā eternaliter. Contra scdm̄
Nam omne p̄teritū necessē est esse p̄teritū
Sed actus p̄destinatiōis saluandorū est
p̄teritus. Tum quia hoc importat ly p̄e
Tum quia est eternus. Solu. Imo non
est p̄teritus: sed est p̄sens. Ad p̄mū tamē
dico: q̄ ly p̄e: importat antecessiōē. sed
dupliciter aliq̄d antecedit aliud. Primo:
quia est in eodem ordine cum illo z hō est
est simul: sicut vnus punct? circūferentie
circuli antecedit aliud: z vna hora diei ali-
am. Et scdo: q̄ nō est in eodez ordine: sed
coexistit p̄ori existēti in eodē ordine: sicut
si dicam? centz circuli v̄t cointelligit et
coassumit vni p̄ucto circūferētie: p̄cedere
alia puncta q̄ sequunt? illuz cui coassumit
Et isto mō eternitas z p̄destinatio p̄ce-
dit hanc diē: q̄ coexistebat diei eterne. Et
sic p̄s ad scdm̄. Contra tertiā. Nā ex cau-
sa coassumpto vero sequit? falsū sic. Qui

cūq̄ necessario dānat p̄tingentē: nō p̄t p̄in-
gentē saluari: q̄ eo mō q̄ aliq̄d necessē ē eē:
necessē ē oppositū nō esse: z n̄r impossibile
ē esse. S̄z p̄scit? necessario dānat p̄tingē-
tē nō p̄t p̄tingentē. i. libe saluari. Sol. si m̄s
nō intelligat d̄ necessitate absoluta: ē falsa
si de p̄ditionata: ē vera. s̄z nō infert ipossi-
bilitatē p̄clusionis nisi p̄ditionataz. q̄. i. ex
suppositiōe q̄ p̄scit? sit p̄scit? nō p̄t salua-
ri. Et si dicat q̄ est necessē ipm eē p̄scituz:
h̄ nego. quia sc̄tus Tho. q̄ d̄ in. xxxix. dist.
p̄m. q. ij. ar. j. ad p̄mū sic. Act? diuine sciē-
tie nūc p̄trāsit in p̄teritū: sed sp̄ est i actu.
iō sp̄ manet i lib̄tate volūtatis. Nec ille.
Tū sic d̄e? nūc libere p̄destinat: ita etiā
libere p̄scit ac reprobat. Nec sūt q̄ breuit
scribe volui: v̄l satisficere p̄ modulo meo
igeniū humanis. verūtū mihi videt? q̄ oi-
anie satisficere debeat h̄ q̄ d̄e? iuber fieri
bona: z mala vitari: p̄mittēs bonis p̄mā
z m̄itās penas iniq̄s. Si ar d̄e? ista mā-
dat: factibilia sūt: alioqn̄ esset iniqu? si h̄
sc̄s m̄daret: v̄l in sc̄s. i. ignorāter. Plus
aut̄ debet hō deo q̄ sibi credere: q̄ rudes
sum? nec possum? intelligere grossissima
etiā q̄ sentim?. v̄t pote x̄n̄ ē q̄ palee p̄fuer
niues z ematurat em̄pilia: cū illd̄ frig?
z h̄ calor efficiat.

Dñica p̄ria post festū Trini- Questio. clvj.

Veritur v̄t z damnat?

ti gaudeant de penis inimico-
rū suoz damnatorū: sicut iste
videt? voluisse de pena paren-

tum: Respōdeo. Sc̄tus Tho. iij. q̄dlibet
to art. xxij. sic dicit. Licet idē fm̄ diuer-
sas rōnes sit delectabile z triste: tamē sim-
pliciter dicit tale ab eo q̄d p̄minet. ab eo
hō q̄d est min? dicit fm̄ q̄d. Igit pena ini-
mici in damnatis habet ratiōem delecta-
bilis quodāmodo: id est inq̄ntum imple-
tur volūtās damnati de malo inimici sui
quia v̄t dicit Ezechielis. xvij. Damna-
ti descendunt ad infernum cum armis. i.
p̄auis affectionibz. Tū supra illud Esa.
xij. Omnes p̄ncipes terre surreperunt:
dicit glosa Hiero. Solatiū est malis: ini-
micos suos socios habere penarū. Et q̄